

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 27 stycznia 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Elżbieta Dobrenko

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 stycznia 2026 r. w Warszawie wniosku z dnia 22 stycznia 2026 r. o uchylenie zakazu zawarcia umowy do czasu ogłoszenia przez Krajową Izbę Odwoławczą wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze, wniesionego przez zamawiającego: Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. z siedzibą w Jastrzębiu - Zdroju

w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Zabudowa dwóch rurociągów odmetanowania DN 400 w szybie V w KWK „Pniówek”; wewnętrzny identyfikator: 95/P/24

postanawia:

uchylić zakaz zawarcia umowy do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze.

Uzasadnienie

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. z siedzibą w Jastrzębiu – Zdroju, dalej: „*zamawiający*”, działając na podstawie art. 578 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320) - dalej: „*ustawa Pzp*” w dniu 22 stycznia 2026 r. złożyła, do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, wniosek o uchylenie zakazu zawarcia umowy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. Zabudowa dwóch rurociągów odmetanowania DN 400 w szybie V w KWK „Pniówek”; wewnętrzny identyfikator 95/P/24, dalej „*wniosek*”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 7 marca 2025 r., numer publikacji ogłoszenia: 150927-2025.

W uzasadnieniu wniosku zamawiający wskazał, że w sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki z art. 578 ust. 1 i 2 ustawy Pzp, ponieważ brak niezwłocznego zawarcia umowy spowoduje negatywne skutki dla interesu publicznego, przewyższające korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Zamawiający podniósł również, że odwołanie wniesione zostało wyłącznie w celu uniemożliwienia zawarcia umowy.

W uzasadnieniu pierwszej z przesłanek, określonych w art. 578 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp, zamawiający wskazał, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało wszczęte przez zamawiającego w ramach zapewnienia należytej realizacji interesu publicznego w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego, co polega na znacznej redukcji emisji metanu z szybów wentylacyjnych w kopalniach węgla kamiennego, eksploatowanych przez zamawiającego w myśl właściwych w tej materii regulacji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1787 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/942 (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz. 1787, zwanego dalej: „*Rozporządzeniem 2024/1787*”). Zgodnie z art. 22 ust. 2 i 3 Rozporządzenia 2024/1787 już począwszy od dnia 1 stycznia 2027 r. wszystkie podmioty prowadzące działalność w postaci kopalń węgla, do której to kategorii przedsiębiorców należy również zamawiający, będą zobowiązane wprowadzać ograniczenia emisji metanu z eksploatowanych szybów wentylacyjnych, przy czym brak realizacji nałożonego nań obowiązku w kwestii redukcji emisji metanu będzie wiązać się z negatywnymi konsekwencjami natury prawnej, przede wszystkim polegającymi na nałożeniu stosownych administracyjnych kar pieniężnych lub innych środków prawnych (art. 33 Rozporządzenia 2024/1787).

W celu sprostania w wyznaczonym terminie obowiązkowi z Rozporządzenia 2024/1787 zamawiający przystąpił w charakterze „pozostałego beneficjenta” do Umowy na udzielenie dotacji Przedsięwzięcie 101099061 - REM (zwanej dalej „Umową”), zawartej przez Główny Instytut Górnictwa - Państwowy Instytut Badawczy w Katowicach z Europejską Agencją Wykonawczą ds. Badań Naukowych (REA), na podstawie której przewidziano przekazanie mu dotacji na zaprojektowanie i budowę kompletnego systemu służącego do redukcji emitowanego z szybów wentylacyjnych metanu oraz jego efektywnego wykorzystania w celu produkcji energii elektrycznej w łącznej kwocie 8 107 272,52 euro, zwiększonej następnie po zawarciu Aneksu nr 2 do kwoty 10 746 577,16 euro. W związku z tym, że zgodnie z przedstawionym w załączeniu harmonogramem realizacji tego projektu (dokumentem

o nazwie „REM - Project Gantt Chart”) budowa całej instalacji powinna zakończyć się do lipca 2026 r. (Task 2.5 – Concept, design and construction of a methane drainage installation with reduced methane content), przy czym przedmiot niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, tj. zabudowa dwóch rurociągów odmetanowania DN 400 w szybie V w KWK „Pniówek”, stanowi już nieodłączny oraz ostatni z elementów całego systemu odmetanowania (całego projektu). Do tej pory zrealizowane zostały lub na końcowym etapie realizacji znajdują się trzy pozostałe elementy przywołanego systemu odmetanowania, a mianowicie:

(1) budowa stacji odmetanowania wraz z infrastrukturą przy szybie V w KWK „Pniówek” (Umowa nr e-Ru 042400587 z dnia 26 lipca 2024 r., zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr 151/P/23),

(2) zabudowa rurociągów odmetanowania w wyrobiskach dołowych KWK „Pniówek” (Umowa nr e-Ru 042400588 z dnia 26 lipca 2024 r., zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr 20/P/24), a także

(3) zabudowa modułów wytwarzania energii elektrycznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy szybie V w KWK „Pniówek” (Umowa nr e-Ru 042500662 z dnia 5 listopada 2025 r., zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr 49/P/24). Zamawiający dodał, że w związku z powyższym, niezwłoczne zawarcie umowy w ramach niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, tj. w postępowaniu nr 95/P/24 jest niezbędne w celu dochowania terminów przewidzianych w regulacjach Rozporządzenia 2024/1787 i postanowieniach Umowy, aby w ten sposób zamawiający mógł ograniczyć znaczącą emisję metanu do atmosfery, a ponadto uchronić się przed nałożeniem na niego kar administracyjnych i zastosowaniem wobec niego innych negatywnych następstw przewidzianych we właściwych przepisach Rozporządzenia 2024/1787, a także uniknąć zastosowania względem niego sankcji w postaci obniżenia kwoty dotacji na podstawie art. 28 Umowy. Ponadto, zawarcie umowy w niniejszym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jest niezbędne przede wszystkim ze względu na konieczność zrealizowania przez zamawiającego celu nadrzędnego, co zgodnie z aktualnymi wymogami ochrony środowiska naturalnego, wprowadzonymi na podstawie ww. rozporządzenia, przyjmie postać ograniczenia w niezbędnym zakresie emisji metanu z szybów wentylacyjnych należących do niego kopalni węgla kamiennego.

W uzupełnieniu do zasygnalizowanej wyżej kwestii ryzyka obniżenia (utruty) części dotacji zamawiający zaznaczył, że zgodnie z dołączonym harmonogramem obecnie realizacja projektu z Umowy znajduje się na etapie drugiego okresu raportowego, tj. PR2 (od 19 do 42 miesiąca). Z kolei po upływie 42 miesiąca zamawiający, zgodnie z wiążącą go Umową, będzie zobowiązany złożyć raport z postępu prac oraz raport finansowy, w których przedstawi na tamten moment zrealizowane już zadania, a także poniesione w związku z tym koszty

kwalfikowane, przy czym w ramach tego raportu zamawiający będzie już zobowiązany wykazać ukończenie budowy całego systemu odmetanowania o obniżonym stężeniu metanu, którego przedmiot niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, tj. zabudowa rurociągów w szybie V KWK „Pniówek” jest nieodłącznym elementem. Na podstawie do tej pory poniesionych, jak również prognozowanych w tym okresie dalszych kosztów, w odniesieniu do drugiego okresu raportowego (PR2) koszty kwalifikowane wyniosą 30 624 550,17 zł., a więc brak terminowej realizacji przedmiotu niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego może skutkować utratą przez zamawiającego dotacji (dofinansowania) w wysokości 50% kosztów kwalifikowanych (zgodnie z art. 5 ust. 3 Umowy), tj. w kwocie 15 312 275,09 zł. Zamawiający podkreślił, że dokłada także wszelkich starań, aby zgodnie z właściwymi postanowieniami harmonogramu wydłużyć czas trwania projektu o kolejne 6 miesięcy, a więc wówczas, gdyby do zawarcia przedmiotowej umowy doszło jeszcze w styczniu 2026 r., bez żadnych przeszkód będzie on w stanie z zachowaniem wszelkich przewidzianych w Umowie terminów zrealizować wszystkie pierwotne cele projektu. Zamawiający wskazywał, że co prawda, pojęcie rozważanego w tej części uzasadnienia „interesu publicznego” nie zostało w jakikolwiek zdefiniowane w treści przepisów ustawy Pzp, to jednak w ślad za wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 grudnia 2014 r. (sygn. akt: II FSK 71/13, LEX nr 1643687) należy przyjąć, że jest to klauzula generalna, która w kontekście stanu faktycznego danej indywidualnej sprawy podlega stosownej wykładni, a więc innymi słowy - wymagania interesu publicznego muszą być ustalane w oparciu o indywidualny stan faktyczny i prawny, jak również na potrzeby tej konkretnej sprawy. Jednak w każdym wypadku, wykładnia interesu publicznego powinna uwzględniać potrzebę realizacji wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, do których z pewnością należy ochrona środowiska naturalnego i konieczność sukcesywnego ograniczania emisji gazów cieplarnianych, w tym w szczególności metanu pochodzącego z działalności kopalni węgla kamiennego, a także potrzeba efektywnego i celowego wydatkowania środków publicznych (unijnych).

Natomiast po przeciwstawnej stronie mamy do czynienia z celem odwołującego, będącego zarazem przedsiębiorcą, jakim jest uzyskanie nowego zamówienia w ramach realizacji przedmiotu niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Jednak w żadnym wypadku cel odwołującego w ogóle nie jest współmierny do przedstawionego powyżej interesu publicznego w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego i konieczności terminowego wypełnienia regulacji Rozporządzenia 2024/1787 w kwestii niezbędnej redukcji metanu do atmosfery z szybów wentylacyjnych kopalni eksploatowanych przez zamawiającego, a także kwestii należytego korzystania ze środków publicznych (unijnych).

Odnosząc się do kwestii prawidłowej wykładni przesłanki z art. 578 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp zamawiający zauważył, że „treść unijnych pierwotnych art. 578 ust. 2 p.z.p. (art. 2 ust.

5 dyrektywy 89/665/EWG oraz art. 2 ust. 4 dyrektywy 92/13 EWG) skłania do opowiedzenia się za dynamiczną wykładnią przepisu. Wydaje się, iż KIO, oceniając wniosek o uchylenie zakazu, powinna mieć na uwadze nie tylko sam interes wykonawcy w uzyskaniu zamówienia, ale także ewentualne następstwa nieuzyskania przez niego zamówienia. Oceniając wniosek, KIO powinna mieć także na uwadze rangę naruszeń ustawy zarzucanych zamawiającemu i zasadność twierdzeń w tym przedmiocie zawartych w odwołaniu. Nawet ewentualne negatywne skutki dla interesu publicznego nie powinny stanowić podstawy uwzględnienia wniosku zamawiającego w sytuacji szczególnie rażącego naruszenia prawa przez niego. Aby doszło do uwzględnienia wniosku o uchylenie zakazu zawarcia umowy, muszą zaistnieć okoliczności w najwyższym stopniu ekstraordynaryjne, których nieuwzględnienie przynosiłoby szczególnie dotkliwe straty interesowi publicznemu” (zob. J. Jerzykowski [w:] Odwołanie i skarga w zamówieniach publicznych. Artykuły 505–590 ustawy - Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2021, art. 578, teza 3). Zamawiający wskazał, że w niniejszej sprawie jednak występują takie okoliczności, które w myśl powyższego stanowiska w pełni uzasadniają uchylenie zakazu zawarcia umowy, ponieważ z jednej strony na szali należy położyć konieczność terminowej realizacji niezwykle istotnego interesu publicznego w postaci ochrony środowiska naturalnego, a także potrzebę efektywnego i zgodnego z założonym wcześniej celem wykorzystania środków publicznych pochodzących z dotacji, natomiast z drugiej strony wyłania się interes odwołującego, którego ten stara się chronić, podnosząc oczywiście bezzasadne zarzuty naruszenia przez zamawiającego wskazanych przepisów ustawy Pzp, aby w ten sposób z pełną premedytacją zablokować możliwość niezwłocznego zawarcia umowy. Taka postawa odwołującego wprost godzi w samą istotę wyżej przedstawionego interesu publicznego, stąd należy bez jakiegokolwiek wątpliwości uznać, że potencjalne negatywne skutki dla tego interesu publicznego znacznie przewyższają korzyści wynikające z ochrony interesu odwołującego. Uzasadniając drugą z przesłanek wskazanych w przepisie art. 578 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp: „odwołanie jest wnoszone wyłącznie w celu uniemożliwienia zawarcia umowy”, zamawiający wskazał, że wniesione przez odwołującego odwołanie z dnia 21 stycznia 2026 r. powinno, z oczywistych względów, podlegać oddaleniu jako całkowicie bezpodstawne. Zamawiający wyznaczając odwołującemu termin do złożenia wyjaśnień, dotyczących braku rażąco niskiej ceny i uzupełnień podmiotowych środków dowodowych, nie mógł w jakikolwiek sposób naruszyć przepisu art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. c oraz art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp, w których nie wprowadzono minimalnej długości wyznaczonego terminu na ustosunkowanie się przez wykonawcę do tego rodzaju wezwania zamawiającego i nie nałożono na zamawiającego obowiązku uwzględnienia wniosku wykonawcy o zmianę terminu na złożenie wyjaśnień i brakujących dokumentów.

Zamawiający wskazał, że również przez wzgląd na realia stanu faktycznego niniejszej sprawy termin wskazany w wystosowanym do odwołującego wezwaniu w żadnym wypadku nie mógł być zbyt krótki, ponieważ odwołujący, jako profesjonalista, już w chwili wydania w dniu 27 października 2025 roku wyroku KIO w sprawie o sygn. akt: KIO 3692/25 miał pełną wiedzę w przedmiocie treści przyszłego wezwania, a więc już odpowiednio wcześniej mógł on należycie przygotować się do zadośćuczynienia przyszłemu wezwaniu zamawiającego, w tym w szczególności skompletować niezbędne dokumenty i inne materiały, co było tym bardziej możliwe, że przywołany wyrok KIO był w zakresie czynności nakazanych zamawiającemu niezwykle precyzyjny. W takim wypadku należy uznać, że odwołanie z dnia 21 stycznia 2025 roku zostało wniesione wyłącznie w celu uniemożliwienia zamawiającemu zawarcia umowy przed rozpoznaniem przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt: XXIII Zs 174/25 skargi wywiedzionej przez odwołującego od ww. wyroku KIO z dnia 27 października 2025 roku, o czym świadczy choćby to, że w ramach ww. postępowania sądowego odwołujący złożył wnioski o udzielenie zabezpieczenia poprzez orzeczenie zakazu zawarcia umowy przez zamawiającego, który jednak na mocy postanowienia z dnia 22 grudnia 2025 r. został odrzucony. W powyższe wpisują się także zachowania odwołującego poprzedzające wniesienie odwołania w niniejszej sprawie. W tym zakresie należy wymienić poprzednio wniesione odwołanie z dnia 17 grudnia 2025 roku, wniesione przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Górnictwo „ROW-JAS” sp. z o.o. od czynności zamawiającego, polegającej na „wyznaczeniu zbyt krótkiego i nierealnego terminu na złożenia wyjaśnień i uzupełnień oraz niewyrażeniu zgody na wydłużenie terminu na złożenie wyjaśnień i uzupełnień, do których złożenia został wezwany Odwołujący” (sygn. akt: KIO 5676/25). We wspomnianym postępowaniu odwoławczym KIO wyznaczyła termin rozprawy przypadający na dzień 22.01.2026 r. (zawiadomienie KIO z dnia 16.01.2026 r.). W dniu poprzedzającym datę rozprawy odwołujący cofnął odwołanie (pismo odwołującego z dnia 21.01.2026 r.).

Odwołujący należycie i bez zbędnej zwłoki ustosunkowywał się każdorazowo do wszelkich wezwań zamawiającego, natomiast od chwili wydania niekorzystnego dla niego wyroku KIO z dnia 27 października 2025 roku stara się on zrobić wszystko, aby na każdym zależnym od niego polu maksymalnie przedłużyć czas trwania niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i jak najdalej odłożyć w czasie zawarcie przedmiotowej umowy.

Podsumowując, zamawiający powołał się na stanowisko ww. autora Komentarza, zgodnie z którym „Izba może uchylić zakaz zawarcia umowy, jeżeli zamawiający uprawdopodobni, że odwołanie wnoszone jest wyłącznie w celu uniemożliwienia zawarcia umowy. Skorzystanie z tej przesłanki wymaga wykazania, iż odwołujący nadużywa swoich uprawnień do poszukiwania ochrony prawnej tylko po to, aby zamawiającemu wstrzymać możliwość zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Z sytuacją tego rodzaju będziemy mieli

do czynienia w przypadku wnoszenia kilku następujących po sobie odwołań w oparciu o wątpliwą podstawę faktyczną” (zob. ibidem, teza 4).

W ocenie zamawiającego, bez jakiegokolwiek wątpliwości w niniejszej sprawie zachodzą właśnie tego typu okoliczności uprawdopodobniające celowe działanie odwołującego, ponieważ odwołania z dnia 17 grudnia 2025 roku oraz 21 stycznia 2026 r. wniósł on w oparciu o bardzo wątpliwe uzasadnienie faktyczne, co zarazem sprawia, że zarzuty podniesione w obu odwołaniach pozostają w zupełności niewykazane, jak również pełny ogląd dotychczasowego przebiegu niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym korelacja czasowa ze złożeniem wniosku o udzielenie zabezpieczenia w ramach postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie o sygn. akt: XXIII Zs 174/25 jednoznacznie wskazuje na zamiar odwołującego w kwestii maksymalnego opóźnienia daty zawarcia umowy przez zamawiającego, a co najmniej do czasu rozpoznania wywiedzionej przez niego skargi na ww. wyrok KIO.

Zamawiający zwrócił uwagę, że w dniu 16 stycznia 2026 r. złożył wniosek o uchylenie zakazu zawarcia umowy w postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego o numerze referencyjnym 95/P/24 w związku z wniesieniem przez odwołującego odwołania z 17 grudnia 2025 r. – sygn. akt 5676/25. 22 stycznia 2026 r. zamawiający otrzymał zawiadomienie Krajowej Izby Odwoławczej, zgodnie z postanowieniem z dnia 21 stycznia 2026 r. (sygn. akt KIO/W 14/26), KIO uchyliła zakaz zawarcia umowy w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. W ocenie zamawiającego powyższy zakaz, z uwagi na jednoznaczne brzmienie przepisu art. 577 ustawy Pzp, obowiązuje do zakończenia postępowania odwoławczego o sygn. akt 5676/25. Nie wywołuje on jakichkolwiek skutków prawnych w postępowaniu wszczętym na podstawie odwołania z dnia 21 stycznia 2026 r.

Izba ustaliła i zważyła, co następuje:

Zgodnie z art. 578 ust. 1 ustawy Pzp, zamawiający może złożyć do Izby wniosek o uchylenie zakazu zawarcia umowy, o którym mowa w art. 577 ustawy Pzp.

Przepis art. 578 ust. 2 ustawy Pzp stanowi, że Izba może uchylić zakaz zawarcia umowy w dwóch przypadkach:

1. nie zawarcie umowy mogłoby spowodować negatywne skutki dla interesu publicznego, przewyższające korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia;
2. zamawiający uprawdopodobnił, że odwołanie wnoszone jest wyłącznie w celu uniemożliwienia zawarcia umowy.

Zamawiający, we wniosku o uchylenie zakazu zawarcia umowy z 22 stycznia 2026 r., wskazał na wystąpienie obu przesłanek, określonych w art. 578 ust. 2 ustawy Pzp. Zamawiający

przedstawił szczegółowo okoliczności związane ze złożeniem wniosku o uchylenie zakazu zawarcia umowy, dla wykazania zasadności wniosku przedstawił szereg dowodów.

Izba podkreśla, że uchylenie zakazu zawarcia umowy stanowi wyjątek od zasady, zgodnie z którą umowę w sprawie zamówienia publicznego zawiera się dopiero po ogłoszeniu przez Izbę orzeczenia kończącego postępowanie odwoławcze.

Jednakże w wypadku, gdy zamawiający wykaże, że istnieje potrzeba niezwłocznego zawarcia umowy, bez przewidzianego prawem oczekiwania na orzeczenie Izby w przedmiocie rozstrzygnięcia odwołania - Izba w drodze postanowienia może uchylić powyższy zakaz a zamawiający może zawrzeć umowę.

Izba po dokonaniu analizy stanowiska zamawiającego przedstawionego we wniosku oraz przywołanych przez niego dowodów stwierdziła, że zakaz zawarcia umowy powinien zostać uchylony z uwagi na wystąpienie pierwszej z przywołanych w przepisie art. 578 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp podstaw uchylenia zakazu zawarcia umowy.

Biorąc pod uwagę brzmienie ww. przepisu, niezbędne jest ustalenie, czy brak zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, spowoduje negatywne skutki dla interesu publicznego. Pozytywna odpowiedź oznacza, że konieczność zbadać, czy negatywne skutki przewyższają korzyści związane z ochroną wszystkich interesów zagrożonych uszczerbkiem skutkiem czynności podjętych przez zamawiającego.

Izba stwierdziła, że zamawiający szczegółowo przedstawił, z jakich powodów brak zawarcia umowy z nowo wyłonionym wykonawcą, wpłynie negatywnie na interes publiczny. W powyższym zakresie zamawiający wskazał, że celem, dla którego zostało wszczęte przedmiotowe postępowanie było zapewnienie należytej realizacji interesu publicznego w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego poprzez znaczną redukcję emisji metanu z szybów wentylacyjnych w kopalniach węgla kamiennego, eksploatowanych przez zamawiającego stosownie do przepisów Rozporządzenia 2024/1787. Art. 22 ust. 2 i 3 ww. Rozporządzenia stanowi, że począwszy od dnia 1 stycznia 2027 r. wszystkie podmioty prowadzące działalność w postaci kopalń węgla, do której to kategorii przedsiębiorców należy również zamawiający, będą zobowiązane wprowadzać ograniczenia emisji metanu z eksploatowanych szybów wentylacyjnych, a brak realizacji nałożonego nań obowiązku w kwestii redukcji emisji metanu związany będzie z negatywnymi konsekwencjami natury prawnej, polegającymi przede wszystkim na nałożeniu stosownych administracyjnych kar pieniężnych lub innych środków prawnych.

Zamawiający aby sprostać, w wyznaczonym terminie, obowiązkowi wynikającemu z Rozporządzenia 2024/1787 przystąpił w charakterze „pozostałego beneficjenta” do Umowy, zawartej przez Główny Instytut Górnictwa - Państwowy Instytut Badawczy w Katowicach z Europejską Agencją Wykonawczą ds. Badań Naukowych (REA), na podstawie której przewidziano przekazanie mu dotacji na zaprojektowanie i budowę kompletnego systemu

służącego do redukcji emitowanego z szybów wentylacyjnych metanu oraz jego efektywnego wykorzystania w celu produkcji energii elektrycznej w łącznej kwocie 8 107 272,52 euro, zwiększonej następnie po zawarciu Aneksu nr 2 do kwoty 10 746 577,16 euro. Ponadto zgodnie z przedstawionym w załączeniu harmonogramem realizacji tego projektu (dokumentem o nazwie „REM - Project Gantt Chart”) budowa całej instalacji powinna zakończyć się do lipca br. (Task 2.5 – Concept, design and construction of a methane drainage installation with reduced methane content), przy czym przedmiot niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, tj. zabudowa dwóch rurociągów odmetanowania DN 400 w szybie V w KWK „Pniówek”, stanowi już nieodłączny oraz ostatni z elementów całego systemu odmetanowania (całego projektu). Do chwili obecnej zrealizowane zostały lub na końcowym etapie realizacji znajdują trzy pozostałe elementy przywołanego systemu odmetanowania:

- budowa stacji odmetanowania wraz z infrastrukturą przy szybie V w KWK „Pniówek” (Umowa nr e-Ru 042400587 z dnia 26 lipca 2024 r., zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr 151/P/23),
- zabudowa rurociągów odmetanowania w wyrobiskach dołowych KWK „Pniówek” (Umowa nr e-Ru 042400588 z dnia 26 lipca 2024 r., zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr 20/P/24) oraz
- zabudowa modułów wytwarzania energii elektrycznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy szybie V w KWK „Pniówek” (Umowa nr e-Ru 042500662 z dnia 5 listopada 2025 r., zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr 49/P/24).

Skutkiem niezawarcia umowy w niniejszym postępowaniu będzie ryzyko niedotrzymania terminów, które zostały przewidziane w regulacjach Rozporządzenia 2024/1787 i postanowieniach Umowy, a powyższe prowadzić może do nieosiągnięcia celu w postaci redukcji emisji metanu do atmosfery, jak również możliwość nałożenia na zamawiającego kar administracyjnych i zastosowanie wobec niego innych negatywnych sankcji, przewidzianych we właściwych przepisach Rozporządzenia 2024/1787, włącznie z ryzykiem w postaci obniżenia kwoty dotacji na podstawie art. 28 Umowy.

Biorąc pod uwagę, że ustawa Pzp nie zawiera definicji interesu publicznego niezbędne jest przywołanie za doktryną i orzecnictwem treści uchwały Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 1997 r., sygn. akt W 8/96, zgodnie z którą interes publiczny stanowią korzyści uzyskiwane w wyniku realizacji przedsięwzięć służących ogółowi w zakresie zadań ciążących na administracji rządowej oraz samorządowej, realizowanych w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, związanych np. z ochroną zdrowia, oświaty, kultury, porządku publicznego. Interesu publicznego nie należy jednak utożsamiać z interesem zamawiającego. Zamawiający jako wnioskodawca zobowiązany jest wskazać interes publiczny i udowodnić, że niezawarcie umowy może spowodować negatywne dla niego skutki, które przewyższają

korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Mając na uwadze powyższe, jak też argumentację zawartą we wniosku, Izba podzieliła ocenę zamawiającego, że w tym przypadku brak zawarcia umowy powoduje zagrożenie dla dotrzymania terminów, które zostały przewidziane w regulacjach Rozporządzenia 2024/1787 i postanowieniach Umowy, co z kolei stanowi zagrożenie dla osiągnięcia celu, dla którego przedmiotowe zamówienie ma być udzielone w postaci ograniczenia znaczącej emisji metanu do atmosfery. Wyrażenie przez Izbę zgody na zawarcie umowy uchroni też zamawiającego przed nałożeniem na niego kar administracyjnych i zastosowaniem wobec niego innych negatywnych następstw, które zostały przewidziane we właściwych przepisach Rozporządzenia 2024/1787, a także pozwoli uniknąć zastosowania względem niego sankcji w postaci obniżenia kwoty dotacji na podstawie art. 28 Umowy. Jest to sytuacja, w której zawarcie przedmiotowej umowy zapewni realizację celu, istotnego z punktu widzenia wartości wspólnych dla całego społeczeństwa – ochrony środowiska naturalnego i konieczność sukcesywnego ograniczania emisji gazów cieplarnianych, w tym w szczególności metanu pochodzącego z działalności kopalni węgla kamiennego. Nie mniej istotnym celem jest również zapewnienie efektywnego i celowego wydatkowania środków publicznych (unijnych), a ten cel również może być osiągnięty wyłącznie w sytuacji, w której przedmiotowa umowa w sprawie zamówienia publicznego zostanie zawarta.

W ocenie Izby spełniona została przesłanka spowodowania wystąpienia negatywnych skutków dla interesu publicznego z uwagi na brak uchylenia zakazu zawarcia umowy.

Zdaniem Izby zamawiający wykazał również istnienie drugiej z przesłanek: brak wykonania tego zamówienia w sposób oczywisty przekracza potrzebę ochrony praw odwołującego się wykonawcy.

Biorąc pod uwagę wszystkie interesy, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku, przede wszystkim interes odwołującego się, należy dostrzec, że korzyści jakie mogą być osiągnięte na płaszczyźnie publicznej są niewspółmiernie bardziej istotne i przewyższają interes „prywatny” odwołującego. Przywołane powyżej korzyści dla interesu publicznego należy w tym przypadku przeciwstawić interesowi danego wykonawcy, który ubiega się o to zamówienie (odwołujący). Tym interesem jest osiągnięcie zysku, którego utrata, w porównaniu z możliwą w tym przypadku stratą finansową dla budżetu zamawiającego, stanowi w związku z tym niewielki uszczerbek.

Nie ulega wobec powyższego wątpliwości, że brak uchylenia zakazu przez Izbę uniemożliwi zamawiającemu realizację celów w postaci ochrony środowiska naturalnego poprzez redukcję emisji metanu a ponadto skorzystanie z dofinansowania na ten cel. Konieczność wykonania zamówienia niezaprzeczalnie przenosi potrzebę ochrony praw odwołującego się wykonawcy.

Powyższe okoliczności świadczą o wypełnieniu przesłanki z art. 578 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp. Jeśli chodzi o drugą podstawę, w oparciu o którą należy rozpatrywać wniosek o uchylenie zakazu zawarcia umowy, Izba stwierdziła, że zamawiający nie uprawdopodobnił, iż odwołanie jest wnoszone wyłącznie w celu uniemożliwienia zawarcia umowy.

W powyższym zakresie zamawiający podnosił, że odwołanie z dnia 21 stycznia 2026 r. powinno z oczywistych względów podlegać oddaleniu jako całkowicie bezzasadne. Zamawiający przedstawił swoje stanowisko odnosząc się do podnoszonych w odwołaniu zarzutów.

Izba podkreśla, że etap rozpoznania wniosku o uchylenie zawarcia umowy Izba nie służy merytorycznej ocenie zarzutów odwołania.

Krajowa Izba Odwoławcza wskazuje na stanowisko Krajowej Izby Odwoławczej wyrażone w postanowieniu z dnia 26 maja 2023 r., sygn. akt KIO/W 7/23, zgodnie z którym przewidywania co do rodzaju przyszłego rozstrzygnięcia sprawy nie mogą być rozstrzygające dla oceny przesłanek uchylenia zakazu zawarcia umowy.

Mając na uwadze wskazane okoliczności, Izba postanowiła jak w sentencji, na podstawie art. 578 ust. 3 i 4 ustawy Pzp, uznając, że przesłanka z art. 578 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp została spełniona, co skutkowało uchyleniem zakazu zawarcia umowy przez Izbę.

Stosownie do art. 578 ust. 4 zdanie drugie ustawy Pzp na niniejsze postanowienie nie przysługuje skarga.

Przewodnicząca: